

Vzkriesenie – centrálna udalosť spasenia

Čo Písmo učí o vzkriesení mŕtvych

[Ježiš, náš Pán] *bol vydaný pre naše hriechy a vstal z mŕtvych pre naše ospravedlnenie.*

Rímskym 4:25

Vzkriesenie z mŕtvych patrí medzi najdôležitejšie udalosti ľudských dejín a je dôležitým článkom biblickej viery, lebo ak nie je zmŕtvychvstania, vtedy ani Kristus nevstal z mŕtvych a ak Kristus nevstal z mŕtvych, márna je naša kázeň a márna je i vaša viera, ešte ste vo svojich hriechoch – píše apoštol Pavol do Korintu (1. Korinským 15:13-14). Sériu článkov o vzkriesení mŕtvych ukončíme úvahou o dôležitosti skutočnosti vzkriesenia mŕtvych a o dôležitosti učenia o ňom. Cieľom je predovšetkým porozumieť účelu a dôležitosti vzkriesenia Pána Ježiša Krista.

Úvod

Pretože Ježiš Kristus je prvotina vzkriesených mŕtvych (1. Korinským 15:20), k porozumeniu dôležitosti a účelu udalosti vzkriesenia mŕtvych prídeme skúmaním udalosti jeho vzkriesenia. Apoštol Pavol v 1. liste do Korintu píše: „Lebo medzi prvým som vám vydal, čo som aj prijal, že Kristus zomrel za naše hriechy podľa písma a že bol pochovaný...“ (15:3-4). A v Liste Rímskym uvádza, že jeho vzkriesenie sa udialo pre naše ospravedlnenie: „... ktorý bol vydaný pre naše hriechy a vstal z mŕtvych pre naše ospravedlnenie“ (Rímskym 4:25). V týchto veršoch je Kristova smrť doslova vzťahnutá na odstránenie hriechov a jeho vzkriesenie dané priamo do súvisu s naším ospravedlnením.

Adamovým pádom sa všetci ľudia rodia ako hriešnici. Pred Bohom sme vinní Adamovým hriechom a svojimi hriechmi a sme v jeho očiach nespravodliví. Z tohto postavenia potrebujeme byť vyslobodení a dostať sa do postavenia spravodlivých, čiže potrebujeme byť ospravedlnení od hriechov: „... ale ten, ktorého Boh vzkriesil, nevidel porušenia. Nech vám je teda známe, mužovia bratia, že skrze toho sa vám zvestuje odpustenie hriechov, a od všetkého, od čoho ste v zákone Mojžišovom nemohli byť ospravedlnení, v ňom sa ospravedľuje každý, kto verí“ (Skutky 13:37-39). Ospravedlnenie v Biblii je právny výraz, ktorý znamená „oslobodiť niekoho spod obžaloby a viny a prehlásiť ho za spravodlivého“. Ospravedlnením je vinník prehlásený za nevinného^{A)}.

Písmo uvádza, že naše ospravedlnenie priamo súvisí s Kristovým vzkriesením (Rímskym 4:25). Preto je vzkriesenie Krista pre nás existenčne dôležité. Priamo súvisí s naším postavením pred

Bohom a tým, kde strávime večnosť (1. Korintským 15:17 – „... a ak Kristus nevstal z mŕtvych, márna ja vaša viera, ešte ste vo svojich hriechoch“).

Odsúdenie a vzkriesenie Krista

Pred tým, ako bol Ježiš Kristus ukrižovaný, bol postavený pred dva súdy. Bol súdený a odsúdený židovskou veľradou, Sanhedrinom, (Marek 14:64) a rímskou vládnu mocou súdom pred rímskym prokurátorom Pontským Pilátom, ktorý ho aj konečným verdiktom vydal na smrť ukrižovaním (15:15). V podstate hlavným dôvodom odsúdenia bolo, že Ježiš hovoril o Bohu ako o svojom Otcovi. Židia to (podľa zákona) považovali za rúhanie sa Bohu hodné smrti (Marek 14:60-64; Lukáš 23:2; Matúš 27:43). Aby Židia dosiahli jeho odsúdenie rímskou mocou, obvinili ho, že sa vydáva za kráľa Židov (lebo pre náboženské otázky by ho rímska moc neodsúdila).

V tom čase strana saducejov, ktorá mala väčšinu v Sanhedrine a ktorá bola teda „vládnucou stranou“, držala presvedčenie, že nieto vzkriesenia (Lukáš 20:27; Skutky 23:8). Keď bol Ježiš sňatý z kríža a uložený do hrobu (Ján 19:40-41), dodatočne si uvedomili, že o sebe hovoril, že na tretí deň vstane z mŕtvych (Matúš 16:21; Marek 9:31). Obávali sa, že učeníci ukradnú jeho telo z hrobu a následne budú hlásať, že vstal z mŕtvych. Tomuto chceli zabrániť, a preto na druhý deň po ukrižovaní išli najvyšší kňazi a farizeji za Pilátom a požiadali ho, aby dal strážiť Ježišov hrob. Pilát súhlasil a oni zapečatili hrob a postavili k nemu strážnych (Matúš 27:62-66).

Ako čítame, za Pilátom prišli aj farizeji, nielen saduceji. Nešlo len o to, že saduceji neverili, že by jestvovalo vzkriesenie. Išlo najmä o to, že ani jedni, ani druhí, teda ani farizeji, ani saduceji neverili, že Ježiš je Mesiáš, preto podľa oboch skupín nemohol vstať z mŕtvych. Preto sa aj farizeji obávali, že dôjde k ukradnutiu tela, čomu obe skupiny chceli zabrániť. Napriek tomu však tretieho dňa bola pečať zlomená, kameň od hrobu odvalený, rímska vojenská stráž zdesená a ohromená a Ježiš Kristus vystúpil z hrobu. Boh ho vzkriesil z mŕtvych a tým preukázal, že Kristus je bezhriešny Boží Syn (Rímskym 1:4), že je tým, ako aj on sám o sebe hovoril (Ján 10:30). A preto ho Boh vzkriesením oslávil (Filipským 2:8-9).

Tak ako Judáš pochopil, že zradil nevinnú krv (Matúš 27:3-4), aj Židia a predovšetkým najvyšší kňazi a celý Sanhedrin mali pochopiť, že spáchali nespravodlivý súd. Vzkriesenie Ježiša Krista malo byť pre nich dôkazom, že Kristus je skutočne tým, ako o sebe hovoril. Neporozumeli, neuverili a pre hlásanie vzkriesenia Ježiša Krista z mŕtvych po Letniciach prenasledovali ranú cirkev a najmä apoštolov (Skutky 4:2-3).

Svedectvo ranej cirkvi

Pre vtedajších židovských vodcov bola zvesť o vzkriesení Pána Ježiša Krista neprijateľná aj z toho dôvodu, že sa ľudia vo viere v evanjelium vzkrieseného Krista obracali k Bohu, odchádzali spod Mojžišovho zákona a odchádzali zo synagóg. Boli naplnení závišťou (Skutky 5:17) a robili

všetko preto, aby zastavili zvesť o zmŕtvychvstalom Kristovi. Apoštolov posadili do väzenia (4:2-3, 5:18) a prikázali im, aby viac vôbec nehovorili ani neučili ľud a nezvestovali vzkriesenie z mŕtvych v mene Ježišom (4:2,18). Aj apoštol Pavol ako pravú príčinu jeho prenasledovania zo strany Židov uvádzal, že je súdený pre zvesť nádeje zmŕtvychvstania mŕtvych (23:6, 24:15, 25:19). Neutíchajúce odhodlanie, s akým zvestovala raná cirkev zmŕtvychvstanie z mŕtvych a predovšetkým zmŕtvychvstanie Pána Ježiša Krista, a odpor a hnev zo strany židovského a pohanského prostredia svedčia o dôležitosti tejto udalosti.

Pre pohanské prostredie bolo v čase ranej cirkvi typické, že neverilo v zmŕtvychvstanie, odmietalo vzkriesenie. Keď apoštol Pavol zvestoval zmŕtvychvstanie medzi Grékmi, posmievali sa mu: „Ale keď počuli o vzkriesení z mŕtvych, jedni sa posmievali, a druhí povedali: Vypočujeme ťa o tom aj po druhé“ (Skutky 17:32). V súčasnosti je situácia v sekulárnom (pohanskom) prostredí, ktoré je ovládané materialistickým evolučným svetonázorom, rovnaká.

Ďalším dosvedčením, že Kristus vstal z mŕtvych, je aj samotná existencia cirkvi (Kristovho tela) a to, že sa od samého začiatku svojho vzniku zhromažďovala k lámaniu chleba po domoch, aby brali pokrm v plesaní a v prostote srdca (Skutky 2:46), a neprestávali učiť každého dňa v chráme a po domoch a zvestovať Ježiša Krista (5:42). To poukazuje na hlboké presvedčenie veriacich v ranej cirkvi o pravdivosti svedectva tých, ktorí boli očitými svedkami jeho zmŕtvychvstania (1.Korinským 15:1-8).

Raná cirkev prijala zvesť o Kristovom zmŕtvychvstaní ako naplnenie starozákonných prorociev — Kristus vstal podľa Písiem (1. Korinským 15:4; Rímskym 1:2), ktoré predpovedali nielen jeho utrpenie a smrť (Izaiáš 53:5), ale aj jeho zmŕtvychvstanie na tretí deň (Ozeáš 6:1-3). To, že sa to udialo podľa Písiem, bolo dostatočným dôvodom pre nich, ich vieru a to, že vzkriesenie

Krista bolo Božím spasiteľným činom (Rímskym 4:25, 8:32-34; Filipským 3:9), zaručujúcim konečné víťazstvo nad hriechom, smrťou a diablom (Rímskym 6:9-10; 1.Korintským 15:26-27). Vzkriesený Kristus sa však ukázal len svojim apoštolom a učeníkom (Skutky 10:41). Až pri jeho druhom príchode hovidia aj všetci ostatní (Zjavenie 1:7).

Ospravedlnenie veriacich v Krista

Dnes už vieme, ako Boh zachraňuje hriešnika. Poznáme začiatok tohto aktu, aktu ospravedlnenia - naše hriechy položil na Krista a aj koniec – Kristovu spravodlivosť pripočítava nám. Písmo zjavuje, že sme ospravedlnení v Kristovi: „Jemu vydávajú svedectvo všetci proroci, že odpustenie hriechov dostane skrze jeho meno každý, kto verí v neho“ (Skutky 10:43); „... a od všetkého, od čoho ste v zákone Mojžišovom nemohli byť ospravedlnení, v ňom sa ospravedľuje každý, kto verí“ (13:39). Písmo teda zjavuje, že sme ospravedlnení v Kristovi, ale iba v Kristovi, v ňom a nie inak – nie „mimo“ Krista. Ale prečo a ako? Sledujme reťaz nášho ospravedlnenia.

Hriech, kríž, smrť a vzkriesenie

Z Božieho slova a z celých dejín národov môžeme vidieť, že sú to dejiny Božej spásy. Je to tak preto, lebo od počiatku má Boh plán mať svoj ľud a tento plán aj realizuje. Na počiatku stvoril Boh človeka na svoj obraz. Hriechu a smrti nebolo, všetko bolo veľmi dobré. Boh dal človeku vynikajúci priestor na bývanie, planétu Zem a rajskú záhradu, do ktorej prichádzal a mal s človekom obecnosť. Potom prišiel pád do hriechu, ľudská vzbura, a všetko sa pokazilo. Odvtedy je každý človek porušený hriechom a hreší, čiže koná hriešne skutky, ktorými prestupuje Boží zákon. Platí, že všetci zhrešili (Rímskym 3:23, 5:12).

1. kniha Mojžišova opisuje, ako hriech a zloba vstúpili do ľudského pokolenia. Uvádza, že hriech je príčinou a podstatou ľudskej skazenosti a dôsledkov, ktoré z toho vyplývajú. Hneď v tretej kapitole naznačuje, že túto katastrofu môže odstrániť iba sám Boh. To je dané v Božom počiatčom sľube vykúpenia a odstránenia hriechu (1. Mojžišova 3:15).

Boh spustil realizáciu plánu spásy ľudstva. Už tam hneď po páde dal Boh človeku zaslúbenie o semene ženy, zaslúbenie o spáse (1. Mojžišova 3:15). Sľub z tohto verša dáva nádej, že keď

bude zrealizovaný, všetok hriech a smrť budú porazené a plnosť Božej spasiteľnej vlády vstúpi do sveta. Ako to Boh urobí? Aktom násilia? Polepšením ľudí? Ako zjavuje Písmo, je zrejmé, že k obnove stvorenia, odstráneniu smrti a dôsledkov hriechu a umožneniu, aby sme boli spravodlivými pred Bohom, je potrebné niečo viac ako (len) pôsobenie mocou. To, čo je potrebné a nevyhnutné, je náhrada (zástupnosť). Je potrebný a nevyhnutný ten, kto sa reprezentatívne postaví ako právna náhrada na miesto hriešnika, na moje miesto. Nieкто, kto bude v postavení, akoby sme to boli my sami, avšak bez vlastného hriechu, nieкто, kto poniesie môj hriech a vinu. Je potrebný a nevyhnutný ten, kto uzmieri Boží hnev tým, že za mňa vytrpí spravodlivý trest určený mne a navyše aj vlastnou spravodlivosťou za mňa zástupne naplní celú požiadavku Božieho zákona. Preto musel Spasiteľ prísť na svet ako človek v tele, ktorý bol bez hriechu, a preto sa musel narodiť pod zákon (ako Žid), aby vlastným životom celý zákon naplnil.

Tým zaslúbeným semenom, tým, kto sa postavil namiesto nás, bol sám Boží Syn, ktorý prišiel medzi nás ako Boh v tele, ako Ježiš Kristus z Nazareta. Na Krista boli položené naše hriechy a on bol počítaný medzi hriešnikov – bolo s ním nakladané ako s hriešnikom (Izaiáš 53:5,12). Prelial krv za naše hriechy, zomrel za naše hriechy, bol pochovaný, a tak naplnil Božiu spravodlivosť a zjednal nápravu pred Bohom skrze samého seba (Židom 1:1-3). Kristus nás pritom vykúpil nielen z našej viny za hriechy, ale nás vykúpil aj spod zlorečenia zákona. „Kristus nás vykúpil spod zlorečenia zákona tým, že sám sa stal za nás zlorečenstvom, lebo je napísané: Zlorečený každý, kto visí na dreve“ (Galatským 3:13). Kristus vyniesol náš hriech na drevo kríža a zástupne namiesto nás strpel trest za hriech – tým trestom je smrť.

Čo sa udialo na kríži?

Naše hriechy boli vložené na Krista. Jemu boli pripočítané naše viny. Na kríži sa udial súd nad Kristom za naše viny a prestúpenia a tam bol za ne vynesený a aj vykonaný rozsudok – rozsudok smrti. V tom spočíva jeho obeť. On bol celý čas spravodlivý a nevinný, ale bol odsúdený za naše hriechy – zomrel namiesto nás (Rímskym 5:6,8). On, spravodlivý, bezhriešny, zobral na seba trest, ktorý nepatril jemu, ale celý patrilo nám. Zobral celý náš trest na seba a odpykal ho namiesto nás. (Čítaj 53. kapitolu knihy proroka Izaiáša.) Dielo spásy bolo dokončené na kríži. Preto, keď uvažujeme o vzkriesení, jeho neodmysliteľnou súčasťou je kríž – Kristova smrť na kríži.

Kristova smrť na kríži, jeho pochovanie a jeho vzkriesenie z mŕtvych sú nerozlučne spojené a nesmieme ich jedno od druhého oddeľovať. Môžeme povedať, že vzkriesenie je pečať, potvrdenie dokončeného diela, ktoré Kristus urobil a dosiahol svojou smrťou na kríži a v pochovaní. Tajomstvo vzkriesenia je v kríži, lebo na kríži povedal: Je dokončené! (Je dokonané! – Ján 19:30, podľa prekladu prof. Roháčka.) Na kríži vyplnil a dokončil dielo, ktoré mu uložil Otec (Židom 10:7,9), a vzkriesenie je toho potvrdením a dôkazom jeho platnosti.

Ježiš Kristus celú svoju pozemskú službu uskutočňoval v poslušnosti Bohu. Bol mu vo všetkom poslušný, a to poslušný až po smrť na kríži (Filipským 2:8). Okrem toho, ako píšeme vyššie, ale z iného pohľadu, z pohľadu Božieho plánu, môžeme tiež povedať, že na kríži skončilo všetko to staré a spolu so vzkriesením Krista je uvedené všetko nové. Tu je začiatok konkrétnej, viditeľnej a hmatateľnej realizácie novej zeme a nového neba. Tu je začiatok realizácie nového poslušného Božieho ľudu, nového stvorenia v Kristovi, ktorý bude prebývať s Bohom vo večnosti (1. Korintským 15:48-49). „Takže ak je niekto v Kristovi, je novým stvorením; drevne pominulo, hľa, všetko je nové“ (2. Korintským 5:17).

Kristus zomrel na kríži a bol pochovaný. Smrť mala moc nad ním, pokiaľ pykal za naše hriechy. Ale hneď ako bol celý trest odpykaný, tak ho smrť v hrobe ďalej už nemohla držať, lebo Kristus bol stále spravodlivý – nemal žiaden svoj hriech. Vstal z mŕtvych – a to sa udialo na tretí deň po ukrižovaní.

Kristus vstal z mŕtvych a jeho vzkriesenie je prejav toho, že svojou smrťou a preliatou krvou zaplatil za naše hriechy, a tým naše hriechy boli „vyriešené“, a keďže svoje hriechy nemal, smrť nemala právo ho držať vo svojej moci. Preto mohol vstať z mŕtvych, pričom jeho vzkriesenie je Božím činom (Skutky 2:24,32, 5:30, 10:40 a iné) a dôkazom, že on bol a stále je spravodlivý^{B)}.

Keby trest za naše hriechy nebol odpykaný, Kristus by ešte ležal v hrobe a márna by bola naša viera, ešte by sme boli vo svojich hriechoch (1. Korintským 15:17). No, ale Kristus vstal z mŕtvych (verš 20; Rímskym 4:25)! A ako bol Kristus pred Božím súdom nositeľom našich hriechov, tak je teraz nositeľom aj nášho ospravedlnenia, posvätenia, nového života a všetkého ďalšieho prítomného a budúceho dobrého.

Ospravedlnenie veriaceho v Krista

„... v ňom sa ospravedlňuje každý, kto verí“ (Skutky 13:39). Pretože Kristus je obeť za náš hriech – zástupne zobral za nás náš trest a celý ho namiesto nás odpykal, preto ten, kto verí v neho, je v ňom ospravedlnený. To je zmysel a účel Kristovej smrti, pochovania a vzkriesenia vyjadrený aj veršom „... bol vydaný pre naše hriechy a vstal z mŕtvych pre naše ospravedlnenie“ (Rímskym 4:25). V Kristovi sú ospravedlnení všetci tí, ktorí veria v evanjelium, ktorí majú účasť na jeho smrti, pochovaní a vzkriesení. Všetci títo Krista obliekli (Galatským 3:27).

Preto aj naplnenie všetkých zaslúbení, ktoré sú v Kristovi, dostávajú všetci tí, ktorí veria v evanjelium Ježiša Krista, v jeho osobu a jeho dielo na kríži. Medzi ne patrí aj zaslúbenie o ospravedlnení (Skutky 13:39). Všetci veriaci v evanjelium sú zazmluvnení v Novej zmluve, ktorá bola uzavretá prostredníctvom Ježiša Krista. Všetky zaslúbenia sú nám dané darom, všetky sú nám večným dedičstvom. „A preto je prostredníkom novej zmluvy, aby, keď sa stala smrť na vykúpenie z prestúpení za prvej zmluvy, dostali zaslúbenie večného dedičstva tí, ktorí sú povolani“ (Židom 9:15). Toto všetko sa nám dostáva vďaka tomu, že Kristus vstal z mŕtvych a žije. Pretože Kristus, keď odpykal trest za naše hriechy, vstal z mŕtvych, tak všetci tí, ktorí si obliekli Krista (Galatským 3:27), sú v ňom aj ospravedlnení.

Boli sme hriešnici a hrešili sme. Patril nám spravodlivý Boží trest, ktorý je: za hriech je smrť. Mali sme zomrieť, ale v Kristovi sme teraz ospravedlnení. Podstata nášho ospravedlnenia spočíva v tom, že nevezmeme trest za hriech. Nemusíme si odpykať trest za svoj hriech, ktorým je smrť a ktorý nám právom patrí, lebo ho celý na seba zobral Kristus a on odpykal celý náš trest. Boh je spravodlivý a jeho spravodlivosť vyžaduje, aby sa naplnilo jeho spravodlivé právo, jeho spravodlivé požiadavky – mali sme zomrieť za svoje hriechy. Naše hriechy však vzal na seba Kristus ako náš zástupca, náš reprezentant, a odpykal celý trest za ne; zomrel na kríži za naše hriechy, bol pochovaný a vstal z mŕtvych. Jeho vzkriesenie je dôkazom, že trest za naše hriechy bol odpykaný. Boh je spravodlivý a jeho spravodlivosť sa prejavuje aj v tom, že to, čo už raz bolo odsúdené a potrestané, druhýkrát už nesúdi a netrestá. Preto teraz po zmŕtvychvstaní Krista sa v ňom ospravedlňuje každý, kto verí (Skutky 13:39).

Jediný spôsob, ako môžeme byť ospravedlnení, je v Kristovi, a to preto, že on odpykal celý náš trest, bol a je spravodlivý, vstal z mŕtvych a žije. Jediné Kristus mohol byť zástupcom za nás a naplniť za nás Božie spravodlivé požiadavky, lebo nebolo nikoho takého, kto by bol bez svojho hriechu a kto by stále bol spravodlivý, a preto ho smrť po odpykaní trestu za naše hriechy nemohla držať v hrobe. Takýto bol jedine Kristus.

To, že Kristus vstal z mŕtvych, je nespochybniteľná udalosť. Apoštol Pavol o tom píše do Korintu: „Lebo medzi prvým som vám vydal, čo som aj prijal, že Kristus zomrel za naše hriechy podľa písma a že bol pochovaný a že v tretí deň vstal z mŕtvych podľa písma a že sa ukázal Kéfašovi, potom dvanástim, potom sa naraz ukázal viac ako päťsto bratom...“ (1. Korintským 15:3-6). Svedkom Kristovho z mŕtvych vstania nie je len raná cirkev, ale cirkev všetkých čias, ktorá si až dodnes pripomína udalosť Kristovej smrti na kríži a jeho vzkriesenia z mŕtvych v Pamiatke (Večere) Pánovej: „Lebo koľkokrát by ste jedli tento chlieb a pili tento kalich, zvestujete smrť Pánovu, až dokiaľ neprijde“ (1. Korintským 11:26). Kristus je Baránok Boží. On je tou dokonalou obeťou, ktorá sama jediná raz a navždy vyriešila otázku ľudského hriechu. Preliatím svojej krvi očistil od hriechov svoj ľud©.

Môžeme zhrnúť, že naše ospravedlnenie je teda v tom, že Kristus bol odsúdený za naše hriechy, zomrel a bol pochovaný – odpykal za nás celý náš trest, čoho dôkazom je jeho vzkriesenie z mŕtvych. Jeho vzkriesenie z mŕtvych a to, že Kristus viacej nezomiera, lebo smrť nad ním nemá viacej moci (Rímskym 6:9; Židom 7:25), je našou istotou, že aj my môžeme byť v Kristovi ospravedlnení a druhá smrť nad nami už nemá vládu (Zjavenie 20:6). Keby nebol zaplatil (odpykal) za hriechy (naše hriechy), ktoré boli na neho vložené, ešte by ležal v hrobe. Keby on ešte ležal v hrobe, znamenalo by to, že hriechy (naše hriechy) ešte nie sú vyriešené, a znamenalo by to aj, že ešte sme vo svojich hriechoch (1. Korintským 15:17). Tak ako jeho smrť na kríži je prejav toho, že Boh Kristovi pripočítal naše hriechy, tak aj Kristovo vzkriesenie z mŕtvych je prejav toho, že Kristus zaplatil za naše hriechy a naše hriechy sú pred Bohom vyriešené. Smrť ho ďalej už nemohla držať vo svojej moci v hrobe, lebo on nemal žiaden svoj hriech – on bol stále spravodlivý, preto mohol byť vzkriesený, preto mohol vstať z hrobu (verš 20).

Slovo na záver

Význam vzkriesenia v prítomnosti

Vzkriesenie Pána Ježiša Krista môžeme považovať za zlomovú udalosť v dejinách ľudstva. Bez jeho vzkriesenia by kresťanstvo bolo len jedným spomedzi ostatných náboženstiev, v ktorých ide o snahu prísť k Bohu a do jeho kráľovstva vlastným úsilím, napr. polepšením sa či konaním dobrých skutkov. Neveríme len v to, že Ježiš Kristus prišiel na túto zem, bol tu v ľudskom tele, žil medzi nami, zvestoval nebeské kráľovstvo, zomrel na kríži, bol pochovaný a my sa teraz len snažíme uchovať a pestovať jeho učenie. Veríme však aj v to, že vstal z mŕtvych, že žije a že on a to, čo dosiahol na kríži, je základom našej spásy v prítomnosti a istou nádejou aj do budúcnosti. Všetko, kto sme a kým budeme, je jeho dielo. On žije v nás, lebo vstal z mŕtvych. Kristus vstal z mŕtvych a žije – to je radostné posolstvo jeho cirkvi všetkých čias.

V ňom máme odpustené hriechy (Skutky 13:37-39). V ňom a iba v ňom sme sa stali spravodlivými (Rímskym 4:25). V ňom máme večný život (1. Timoteovi 6:12,19; Kolosenským 3:1-3) a v ňom a iba v ňom sme nové stvorenie (2. Korinským 5:17). To všetko je prítomná realita pre každého veriaceho v evanjelium Ježiša Krista. Preto by sme si mali dobre uvedomiť, že naša spása nie je postavená na tom, čo by sme azda my pre to urobili, ale je založená a stojí

na tom, čo dosiahol a vybojoval Ježiš Kristus na kríži. Vzkriesenie z mŕtvych je neoddeliteľne spojené so smrťou na kríži.

Naše kresťanstvo, moja a tvoja viera, spravodlivosť, prítomnosť a budúcnosť je jeho dielo. Preto vždy, keď hovoríme o týchto veciach a svojom spasení, mali by sme začať hovoriť o tom, čo Kristus urobil pre nás.

Vzkriesenie s pohľadom do budúcnosti

Jeho vzkriesenie je počiatok vzniku nového ľudského pokolenia, nového ľudu, nového stvorenia, ktoré už bude večne prebývať s Bohom na novej zemi, v novom nebi a novom Jeruzaleme. Budú ho tvoriť tí, ktorí uverili v evanjelium Pána Ježiša Krista, boli spolu s ním aj vzkriesení a sú v ňom ospravedlnení. To sú všetci tí, o ktorých Pán Ježiš hovoril, že budú uznaní za hodných dôjsť tamtoho veku a vzkriesenia z mŕtvych... a budú synmi Božími, pretože budú synmi vzkriesenia (Lukáš 20:35-36).

A potom vediac Ježiš, že je už všetko dokonané, aby sa naplnilo Písmo, povedal:

Dokonané je! A skloniac hlavu vydal ducha.

Ján 19:28 a 30

Poznámky

A) Ospravedlnenie je prehlásenie o tom, že veriaci v evanjelium je pred Bohom zbavený viny, a tým je prehlásený za spravodlivého. Ospravedlnenie predstavuje základ pre získanie večného života, pretože len spravodliví a svätí môžu prebývať v Božej prítomnosti vo večnosti. Samotný večný život je veriaceму daný skrze znovuzrodenie (Ján 3:5-7; Títovi 3:5; Kolosenským 3:3-4).

□

B) Komentár k výrazu „ospravedlnený v Duchu“ („... Boh zjavený v tele, ospravedlnený v Duchu, zjavený anjelom, kázaný pohanom, uverené mu na svete, hore vzatý v sláve“ – 1. Timoteovi 3:16).

Výraz ospravedlnený v Duchu je vzťahnutý na Krista a nesie v sebe tieto skutočnosti:

a) Ježiš Kristus z Nazareta je potvrdený, dokázaný, preukázaný ako Boží Syn, ako ten Spravodlivý Boží.

b) Sú ním potvrdené, dokázané, preukázané výroky, ktoré sám o sebe vyhlasoval vzťahom na svoje božstvo, a potvrdený je jeho vzťah s Otcom.

c) Znamená to ukončenie toho, že bol počítaný medzi bezbožných, ukončenie toho, že s nimi dostal hrob a že odpykal celý trest za všetky hriechy, ktoré niesol, v zmysle súdneho výroku „odplata za hriech je smrť“ – a teda všetky hriechy, ktoré niesol, ktoré mu boli pripočítané, sú dokonale vysporiadané, vyriešené raz a navždy.

d) Kristovo „ospravedlnenie“ v zmysle verša 1. Timoteovi 3:16 je diametrálne odlišné od toho, ako je kresťan „ospravedlnený“, a preto ho nemôžeme chápať v doslovnom zmysle tohto slova, ako ho aj bežne v živote používame. V prípade kresťana ide o „nepočítanie hriechu“ (hriech je počítaný Kristovi) a „započítanie Kristovej spravodlivosti“, zatiaľ čo v prípade Krista je to presne naopak. Tu ide o „započítanie našich hriechov Kristovi“, za ktoré dostáva trest a pyká za ne, pričom Kristus sám je celý čas spravodlivý. Preto Krista nie je potrebné ospravedlňovať. Jeho spravodlivosť je dokázaná, potvrdená, preukázaná, zjavená svetu jeho zmŕtvychvstaním (mocou Ducha), čo je vyjadrené slovami (frazologicky), že bol „ospravedlnený v Duchu“. Kristovo „ospravedlnenie v Duchu“ znamená Kristovo dokázanie, preukázanie, potvrdenie jeho spravodlivosti mocou Svätého Ducha.

e) Pre porozumenie významu slova „dikaiō“, ktoré v pôvodných gréckych textoch vo verši 1. Timoteovi 3:16 stojí na mieste, ktoré je v našich prekladoch preložené slovom „ospravedlnený“, pozri napr. zdroje:

i) J. B. Souček: Řecko-český slovník k Novému zákonu, Kalich Praha, 1987

ii) Interlinear Scripture Analyzer (Interlineárna Biblia), NT, 1. Tm 3:16.

iii) e-Sword, NT, 1. Tm 3:16.

Vo všetkých týchto zdrojoch, komentároch a výkladoch v nich je dôraz na tom a ukázaný zmysel v tom, že „ospravedlnený“ tu, v tomto výraze („ospravedlnený v Duchu“) znamená (rovná sa) „dokázaný, potvrdený“ ako spravodlivý, ako nevinný Boží Syn. A v tomto výraze je zahrnuté, alebo ošetrené, aj prepojenie, ktoré by eventuálne mohlo vzniknúť tak, že by predchádzajúci výraz „Boh (čiže Ten, ktorý) bol zjavený v tele“, mohol u niekoho evokovať bežnú predstavu telesnej hriechnosti spojenú s človečenstvom (ktorú majú všetci ostatní ľudia). Aj toto, s poukázaním na Kristovo božstvo a bezhriechnosť (spravodlivosť), je vyjadrené frázou (je obsahom frázy) „ospravedlnený v Duchu“, čiže: jeho spravodlivosť dokázaná (preukázaná) Svätým Duchom. Výraz „ospravedlnený v Duchu“ musíme čítať, chápať a vykladať ako celok, ako idiomatický výraz (zvrät) a nie po jednotlivých slovách.

Ešte dodáme aj to, že pretože on je dokonalou obeťou za hriech, Baránok Boží, nemôže byť od hriechu ospravedlnený a očistený tak, ako tí, ktorí sú ospravedlnení vo viere v neho, ale práve naopak – musí byť za hriech (ktorý nesie, ktorý je mu počítaný ako Baránkovi) potrestaný, musí celý trest odpykať. Odpykanie trestu je podstata obete! Ak krv obete má očistiť od hriechu, potom musí byť krv obete preliata, čiže obeť musí byť zabitá/usmrtená – musí zomrieť a nie byť ospravedlnená (pozri 53. kapitolu knihy Izaiáš).

C) Komentár k výrazu „učiniac si skrze samého seba očistenie od našich hriechov“ (časť verša Židom 1:3).

Aj tento verš, aj keď nie je ťažký na pochopenie, si zasluhuje pozornosť a komentár, aby nedošlo k jeho nesprávnemu výkladu a chápaniu.

Tento verš hovorí, že si skrze samého seba urobil očistenie od našich hriechov. To, čo si sám sebe urobil, je, že my sme očistení od svojich hriechov. Urobil to on vo svojom ľudskom tele skrze svoju preliatu krv a svoju smrť na kríži a urobil to kvôli sebe, aby nás postavil svätých, bezchybných a bezúhonných pred ním ako svoju Nevestu, ako svoju Cirkev, svoje Telo (Kolosenským 1:22; Efezským 5:25; 1. Korintským 12:12-13; Zjavenie 21:9).

Keď sa v Písme hovorí o očistení od hriechov, znamená to, že ten, ktorý je očistený, neberie za svoje hriechy trest (Židom 10:22; 2. Petrov 1:9!). Boh tohto človeka očistil a prostriedkom očistenia je krv Božieho Baránka, ktorým je Ježiš Kristus. Pretože ale Kristus zobral na seba naše hriechy, nemôže byť od nich očistený, ale musí byť za ne potrestaný a trest musí odpykať – on je obeť a údel obete je odpykanie trestu. Baránok nie je od hriechov očistený, Baránok je potrestaný, je usmrtený, pyká za hriech. Starozmluvný baranček je jasným typologickým obrazom Kristovej obete. Hriech človeka je prenesený na barančeka, baranček je „zahriešený“ (počítaný za hriešneho), zomiera a príslušný človek je od hriechu očistený. Ten, kto trpí trest, nie je od hriechu očistený, ale naopak, ten berie trest za hriech, čo je presný opak očistenia a ospravedlnenia. Keď si trest odpykal, nie je potrebné ho ani očisťovať, ani ospravedlňovať, lebo už niet od čoho – hriech je odpykaním trestu odstránený a vyriešený raz a navždy.